

Meldcode

Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Vineyard Wageningen

Editie 2025

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	3
1. WAT DOE JE ALS JE ONVEILIGHEID VERMOEDT?	4
2. WAT IS HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING?	5
3. DE MELDCODE	6
4. STAPPEN MELDCODE	8
5. OMSCHRIJVING VAN DE STAPPEN	9
6. VIJF AFWEGINGSVRAGEN	10
7. WERKWIJZE	11
BIJLAGE I. DEFINITIES	13
BIJLAGE 2. TIPS VOOR GESPREKSVOERING	15
BIJLAGE 3. VERANTWOORDELIJKHEDEN IN HET SCHEPPEN VAN EEN VEILIG WERK- EN MELDKLIMAAT	16
BIJLAGE 4. MOGELIJKE SIGNALERINGEN VAN ONVEILIGHEID	18

Woord vooraf

De Vineyard Gemeente Wageningen (hierna "de gemeente") zet zich in voor het welzijn en de veiligheid van iedereen die bij onze gemeente betrokken is. Om kwetsbare mensen goed te beschermen, werken we volgens de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, zoals voorgeschreven door de wet. Door deze meldcode te volgen, zorgen we ervoor dat we verantwoord omgaan met signalen van onveilige situaties.

De gemeente heeft twee aandachtsfunctionarissen aangesteld die deze meldcode coördineren. Dit zijn Astrid Smith en Sanne Evers. Minimaal één van hen is LVAK-gecertificeerd. Je kunt hen bereiken via de volgende telefoonnummers:

- **Sanne Evers** – 06 10444563
- **Astrid Smith** – 06 31293019

Wat is de meldcode?

Dit document, de meldcode, beschrijft hoe we omgaan met zorgen over de veiligheid van kinderen en volwassenen die betrokken zijn bij onze gemeente. Het geeft aan welke stappen worden genomen bij signalen van huiselijk geweld, verwaarlozing of kindermishandeling.

Wat kun je doen?

Heb je zorgen over de veiligheid van iemand die betrokken is bij onze gemeente? Dan kun je het volgende doen:

1. Gebruik dit document als leidraad om je zorgen helder te krijgen rondom.
2. Neem contact op met een van de aandachtsfunctionarissen. Samen bekijken jullie de situatie en bepalen welke stappen het beste zijn.
3. Als je zorgen hebt over een leidinggevende binnen de gemeente, kun je ook contact opnemen met een aandachtsfunctionaris of met **Stichting Evangelisch Meldpunt (SEM)** via 085-4881440.

We zijn er om samen te werken aan een veilige omgeving voor iedereen.

1. Wat doe je als je onveiligheid vermoedt?

Heb je vermoedens van onveilig gedrag door een ouder of gemeentelid in de huiselijke sfeer? Dan is het belangrijk om dit altijd te melden bij de taakgroepleider en een aandachtsfunctionaris van de Vineyard Wageningen. Zij zullen samen met jou de situatie bespreken en bepalen of de meldcode in werking moet worden gezet.

Belangrijk om te weten:

- Is de verdachte de taakgroepleider? Ga dan direct naar een van de aandachtsfunctionarissen.
- Bij andere vormen van grensoverschrijdend gedrag kun je terecht bij Stichting Evangelisch Meldpunt (SEM).

Contactgegevens SEM:

- Website: www.wijzijnsem.nl/melden-contact
- Telefoon: 085-4881440

Vertrouwelijkheid is cruciaal

Rapporteer je zorgen alleen aan de taakgroepleider of een aandachtsfunctionaris. Het is niet de bedoeling om verdenkingen met anderen te delen. Ongegronde verdenkingen kunnen namelijk schade toebrengen aan mensen die mogelijk onschuldig zijn.

Doorbreken van Vertrouwelijkheid

Binnen de Vineyard Gemeente hechten we veel waarde aan zorgvuldigheid in het omgaan met persoonlijke informatie. Vertrouwelijkheid is essentieel voor het opbouwen van een veilige en betrouwbare omgeving. Informatie die in vertrouwen wordt gedeeld, blijft in principe binnen de vertrouwensrelatie. Hierin willen we het voorbeeld van Jezus volgen.

Toch kunnen er situaties ontstaan waarin het noodzakelijk is om deze vertrouwelijkheid te doorbreken. Wanneer de problematiek ernstig is, kan het delen van informatie onvermijdelijk zijn om de veiligheid van betrokkenen te waarborgen. In zulke gevallen volgen we de richtlijnen die ook gelden voor andere beroepsgroepen in Nederland die met kinderen en volwassenen werken onder de meldcode en het meldrecht.

Dit betekent dat informatie kan worden gedeeld of gemeld bij **Veilig Thuis**, zelfs zonder toestemming van de betrokkene of diens ouders. Het is belangrijk om te weten dat je als melder geen absolute zekerheid hoeft te hebben over huiselijk geweld of kindermishandeling. Een melding is bedoeld om vermoedens te onderzoeken en zo de veiligheid van betrokkenen te garanderen.

2. Wat is huiselijk geweld en kindermishandeling?

Het is belangrijk om te begrijpen wat we bedoelen met huiselijk geweld en kindermishandeling. Hieronder vind je de definities en situaties die onder deze begrippen vallen.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld omvat (dreiging met) geweld door iemand uit de huiselijke kring, zoals (ex-) partners, gezinsleden, familieleden of huisgenoten. Dit kan fysiek, seksueel of psychisch geweld zijn (aantasting van de persoonlijke integriteit). Het omvat ook:

- Ouderenmishandeling
- Eergerelateerd geweld
- Vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis)

Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.

Kindermishandeling

Kindermishandeling omvat elke bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard bij een minderjarige door ouders of andere verzorgers. Dit houdt ook het actief of passief opdringen in. Dit kan ernstige schade toebrengen aan een kind, bijvoorbeeld:

- Fysiek of psychisch letsel
- Verwaarlozing
- Eergerelateerd geweld
- Vrouwelijke genitale verminking

Bij vermoeden van eer gerelateerd geweld

Eer gerelateerd geweld vraagt specifieke aandacht. De Raadpleeg altijd een aandachtsfunctionaris, omdat onjuiste stappen de situatie kunnen verergeren door het collectieve karakter van deze vorm van geweld.

Bij acute dreiging (bijvoorbeeld gedwongen huwelijk, achterlating of eerwraak) moet binnen een uur worden gehandeld. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Ook zijn de stappen van de meldcode iets anders bij eergerelateerd geweld, omdat het in stap 3 contact opnemen met betrokkene(n) soms de onveiligheid juist vergroot.

Neem in zulke gevallen **direct** contact op met een aandachtsfunctionaris, die kan contact opnemen met Veilig Thuis of de politie.

3. De meldcode

Waarom een meldcode?

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn complexe problemen die vaak gepaard gaan met andere uitdagingen binnen een gezin. De meldcode helpt om geweld te stoppen, veiligheid te waarborgen en hulp te organiseren. Het biedt een duidelijk stappenplan en helpt afwegen of melding bij **Veilig Thuis** nodig is.

Hoewel de Vineyard Gemeente vooral werkt met vrijwilligers, vinden we het onze verantwoordelijkheid om deze richtlijnen te volgen. Zo dragen we bij aan een veilige omgeving voor iedereen.

a. Wanneer melding doen bij veilig thuis?

De Vineyard Gemeente meldt bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. **Acute onveiligheid**

Als iemand direct fysiek gevaar loopt en de veiligheid niet gegarandeerd kan worden.

2. **Structurele onveiligheid**

Als onveilige situaties of geweld zich herhalen of voortduren.

3. **Disclosure (onthulling)**

Wanneer een slachtoffer zelf melding maakt van huiselijk geweld of kindermishandeling.

b. Wat verstaan we onder acute onveiligheid?

Acute onveiligheid betekent dat iemand in direct gevaar verkeert en onmiddellijk bescherming nodig heeft. Denk aan:

- Ernstig fysiek letsel of seksueel geweld
- Verwaarlozing die de gezondheid direct bedreigt
- Dreigende situaties zoals eerwraak, familiedrama, of ontvoering

Bij signalen van acute onveiligheid moet altijd snel gehandeld worden.

c. Wat verstaan we onder structurele onveiligheid?

Structurele onveiligheid gaat over situaties die niet eenmalig zijn, maar blijven voortduren.

Bijvoorbeeld:

- Herhaald geweld of aanhoudende dreiging
- Verwaarlozing van basiszorg, zoals voeding, kleding of onderdak
- Emotioneel geweld, zoals vernedering of constante negatieve benadering

Deze patronen hebben blijvende negatieve gevolgen voor betrokkenen.

d. Wat is disclosure?

Disclosure is wanneer een slachtoffer (kind of volwassene) zelf melding maakt van geweld of misbruik. Vaak wijst dit op een acute crisis waarin het slachtoffer zich onveilig voelt. Het is belangrijk om deze onthullingen serieus te nemen en direct te handelen.

e. Afwegingskader

Het afwegingskader van de meldcode ondersteunt in het maken van twee belangrijke beslissingen:

1. **Wanneer moet melding worden gedaan bij Veilig Thuis?**
2. **Welke stappen zijn nodig om veiligheid te garanderen?**

Zogenaemde afwegingsvragen helpen bij het zorgvuldig en professioneel wegen van signalen, zodat de juiste acties worden ondernomen. De afwegingsvragen worden gebruikt bij stap 4 in de meldcode. Hieronder zijn deze vragen opgenomen. De stappen van de meldcode wordt in het volgende hoofdstuk toegelicht.

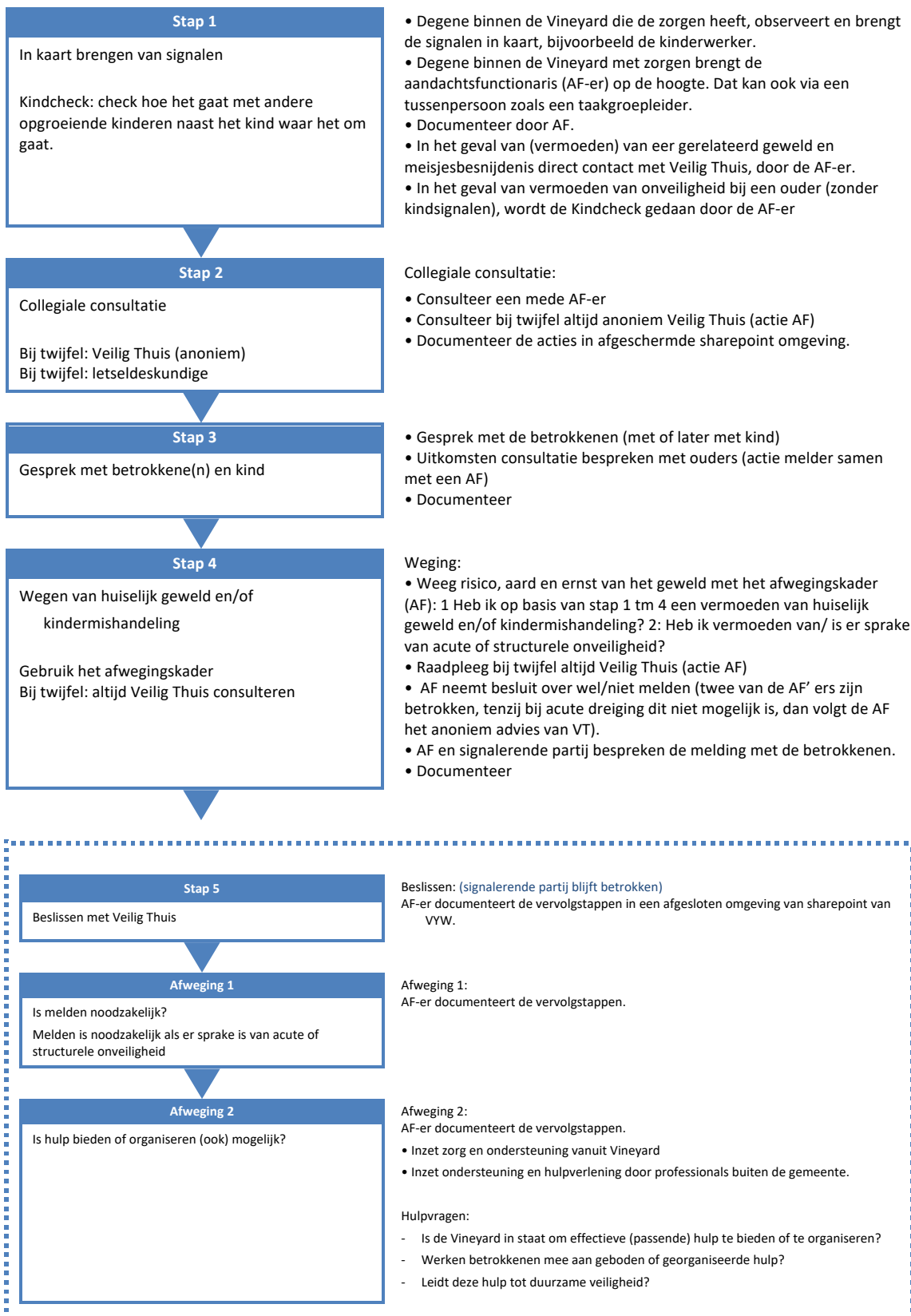
Vragen ter afweging:

- *Verkeert een van de betrokkenen in direct (levens)gevaar?*
- *Is er ernstig letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht of een poging daartoe?*
- *Is er sprake van mensenhandel (zoals uitbuiting of gedwongen prostitutie)?*
- *Is er sprake van het in gevaar brengen van kinderen en kwetsbare volwassenen als gevolg van excessief middelengebruik en/of een acute psychische crisis van de verantwoordelijke ouder/partner/verzorger?*
- *Is er een acute dreiging om zichzelf en een naaste (waaronder (ex-) partner, kinderen of een familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (ontvoering, familiedrama, eerwraak, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking)?*
- *Is er sprake van geweld of verwaarlozing leidend tot verminkingen, handicaps of de dood bij een lid van het cliëntsysteem?*
- *Is er sprake van fysieke verwaarlozing die acuut de gezondheid bedreigt van zeer jonge kinderen, volwassenen met een beperking, ouderen of anderen in een zorgafhankelijke relatie?*
- *Is er sprake van een (herhaalde) suicide poging van een ouder van een minderjarig kind dat zorgafhankelijk van hem of haar is en is er geen andere verzorger voor het kind?*
- *Heef de (mogelijke) pleger van het geweld direct toegang tot het slachtoffer, of is het slachtoffer in een zorgafhankelijke positie van de pleger?*
- *Is er sprake van recent gewelddadig gedrag zoals verwondingen die medische behandeling of medisch sporenonderzoek behoeven (bijvoorbeeld poging tot wurging, bedreiging met een wapen, seksueel geweld/misbruik)?*

Vragen ter afweging:

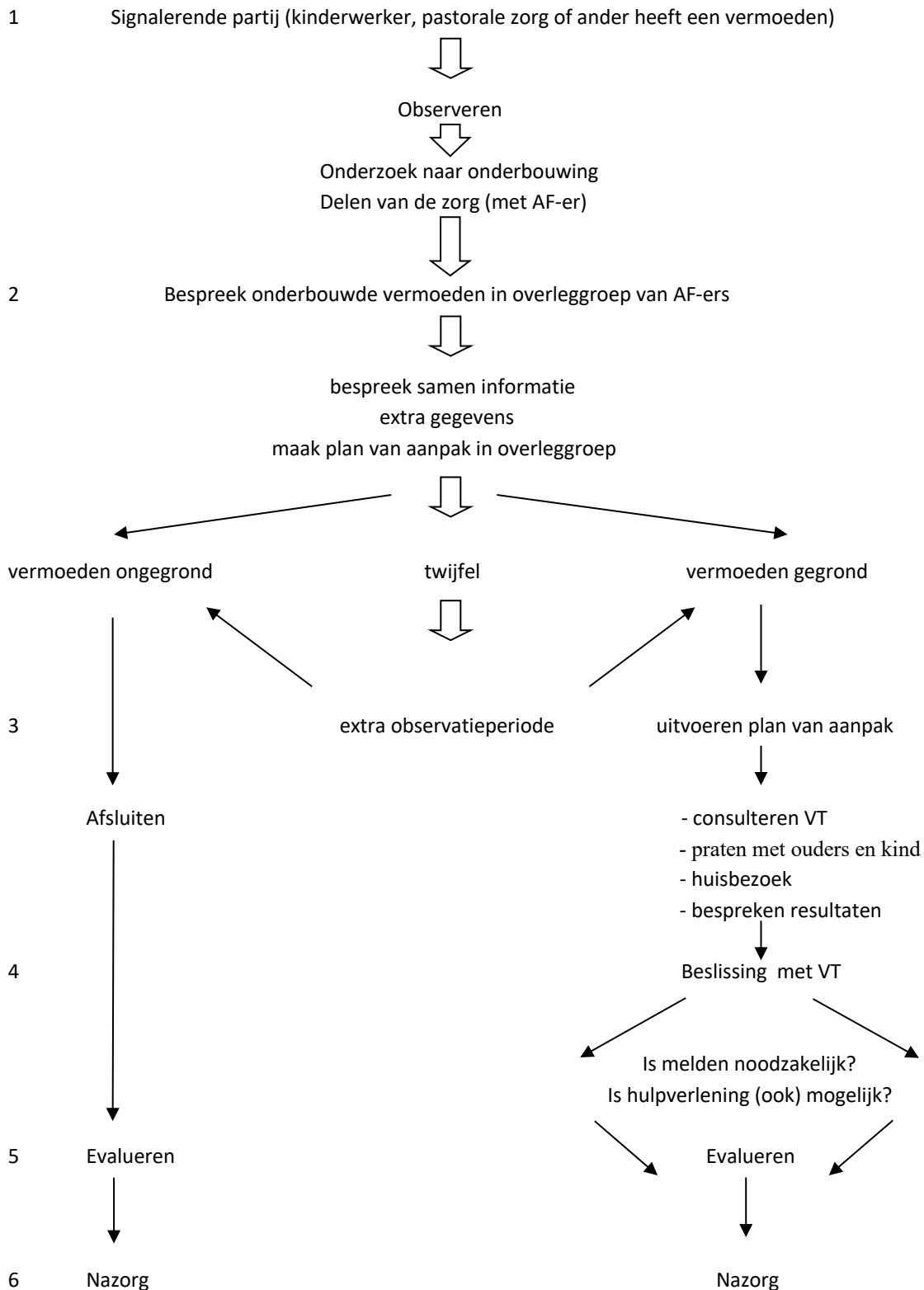
- *Is er sprake van eerder (aangetoond) huiselijk geweld of kindermishandeling binnen het systeem?*
 - *Is er gedurende enkele weken of langer sprake van geweld of andere onveilige situaties tussen leden in een cliëntsysteem?*
 - *Is er sprake van structurele, inadequate of inconsequente basiszorg (onderdak, kleding, voeding, persoonlijke spullen en speelgoed) door een onvoldoende of onregelmatig inkomen om hierin te voorzien?*
 - *Ondergaan de kinderen of een kwetsbare volwassene structureel emotioneel en/of psychisch geweld zoals onvoldoende affectie, vernedering, voortdurend negatieve benadering, opsluiting, verbale intimidatie, ernstige strijd tussen ouders, kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld of bedreigingen?*
 - *Is er sprake van een (vermoeden van) seksueel misbruik van minderjarige kinderen?*
 - *Is er sprake van seksueel wervend gedrag door kinderen of ander niet leeftijdsadequaate seksueel gedrag?*
 - *Zijn er seksuele of gewelddadige filmpjes van een kind in omloop die tegen zijn of haar wil zijn gemaakt en die leiden tot chantage en/of pesterijen?*
 - *Is er sprake van dwangmatig controlerend geweld waarbij een van de partners intimidatie en controle uitoefent over de ander?*
 - *Is er sprake van escalerend en zich herhalend geweld na een echtscheiding, bijvoorbeeld in de vorm van stalking door een van de ex-partners?*
 - *Zijn de ouders onvoldoende in staat hun kinderen te beschermen tegen geweld, (seksueel of financieel) misbruik, of uitbuiting door derden, of initiëren ze dit?*
 - *Is er sprake van een patroon van geweld (gewelddspiraal) waarbij oplopende spanningen uitbarsten in geweld en de partners daarna proberen het weer goed te maken, tot de spanningen opnieuw oplopen?*
 - *Is er sprake van psychische problematiek, verslavingsproblematiek, agressieproblematiek of andere problemen bij volwassenen die kunnen leiden tot een gewelddadige reactie naar andere leden in het cliëntsysteem bij oplopende spanning?*
 - *Is er sprake van (zich herhalend) geweld in een cliëntsysteem dat zorg mijdt, veelvuldig verhuist of 'shopt' langs allerlei instellingen?*
 - *Is er sprake van een overbelaste mantelzorger die gedurende langere tijd (enkele weken of langer) verbaal of lichamelijk geweld gebruikt tegenover de volwassenen die zorgafhankelijk van hem of haar is?*
 - *Is er sprake van financiële uitbuiting door een betrokkene/ familielid van een zorgafhankelijke volwassene?*
-

4. Stappen meldcode

5.Omschrijving van de stappen

Stroomdiagram

6. Vijf afwegingsvragen

De aandachtsfunctionarissen doorlopen de volgende 5 vragen om zichzelf te toetsen op een zorgvuldig proces.

	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	Meldnorm 1	2 <i>Schat ik (signalerende partij) samen met de AF-er op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

NB. Bij twijfel vraagt de AF-er altijd advies bij Veilig Thuis.

Wanneer op basis van de afwegingsvragen wordt besloten om door te gaan naar stap 5, vindt er een afsluitend gesprek plaats met de betrokkenen. Dit gesprek wordt geleid door de Aandachtsfunctionaris (AF) en voorbereid samen met de signalerende partij, die ook bij het gesprek aanwezig is.

Tijdens het gesprek wordt duidelijk gemaakt dat er een melding bij Veilig Thuis wordt gedaan en dat deze niet anoniem zal zijn. Ook wordt aangegeven dat deze melding wordt vastgelegd.

Van het gesprek worden aantekeningen gemaakt, die worden gedeeld met de betrokkenen en opgeslagen in de beveiligde omgeving van SharePoint, speciaal ingericht voor de aandachtsfunctionarissen. De aantekeningen bevatten de data van de gevoerde gesprekken, de namen van de aanwezigen en relevante details als aanvulling op eerder gemaakte notities.

De uiteindelijke beslissing over een melding wordt gezamenlijk genomen door de AF'ers, op basis van de vijf afwegingsvragen en in samenspraak met de signalerende partij. De uitvoering van de meldingsactie ligt bij de AF'er.

7. Werkwijze

Verantwoordelijkheid

Binnen de Vineyard Gemeente Wageningen zijn Sanne en Astrid aangewezen als aandachtsfunctionarissen (AF). Zij begeleiden het proces van de Meldcode en betrekken hierbij steeds de signalerende partij. De eindverantwoordelijkheid om een melding bij Veilig Thuis (VT) te doen, ligt bij Sanne en Astrid. Voor deze beslissing wordt één lid van het bestuur, Lonneke Siegers, geraadpleegd.

Lonneke is eveneens getraind als aandachtsfunctionaris, maar voert deze rol niet uit vanwege haar positie in het bestuur. Haar taak is om het bestuur op de hoogte te houden van relevante zaken zonder daarbij persoonsgegevens te delen. Indien een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis, gebeurt dit uit naam van het bestuur door de AF.

Vertrouwelijke informatie

Informatie die als vertrouwelijk wordt beschouwd, wordt binnen Vineyard Wageningen behandeld volgens het AVG-protocol van 'YourSafetyNet'.

Documenteren

De Aandachtsfunctionarissen documenteren alle relevante informatie in een beveiligde en afgeschermdede omgeving binnen de SharePoint-omgeving van Vineyard Wageningen, alleen toegankelijk voor de aandachtsfunctionarissen.

Het gebruik van de Kindcheck

De Kindcheck maakt deel uit van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel is om minderjarige kinderen, die afhankelijk zijn van een ouder, te beschermen. Deze check wordt uitgevoerd in **stap 1** van de Meldcode. De Kindcheck is bedoeld om altijd na te gaan of een volwassene die hulp kan gebruiken ook verantwoordelijk is voor kinderen.

Voorbeelden van situaties waarin de Kindcheck van toepassing is:

- Ernstige (chronische) depressie
- Zware verslaving
- (Dreigende) huisuitzetting
- Geweld tussen huisgenoten
- Suïcidepoging
- Zwangere vrouwen of adolescenten waarbij zorgen bestaan over broertjes of zusjes

Hoe handelt u bij twijfels over kindveiligheid?

1. Leg vast welke signalen bij de ouder u doen twijfelen aan de veiligheid van de kinderen.
2. Volg de stappen van de Meldcode.
3. Laat verder onderzoek plaatsvinden indien nodig, en zorg dat passende hulp wordt ingeschakeld.

De Kindcheck zorgt ervoor dat ook kinderen in risicovolle situaties de aandacht en bescherming krijgen die zij nodig hebben.

Bijlagen

Bijlage I. Definities

Samen met Veilig Thuis zijn de volgende definities en voorbeelden opgesteld om de herkenning van huiselijk geweld en kindermishandeling te vergemakkelijken.

ACUTE ONVEILIGHEID

Wat is het?

Een persoon verkeert in direct fysiek gevaar en heeft onmiddellijke bescherming nodig, omdat de veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is.

Toelichting:

Wanneer een professional signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling ziet, moet hij of zij in de eerste plaats beoordelen of er sprake is van acuut gevaar. Dit betreft bijvoorbeeld fysiek of seksueel geweld, of een ernstige verwaarlozing van zorg voor kwetsbare mensen zoals kinderen of ouderen. Het kan ook gaan om het onterecht toedienen van medicijnen of onterechte zorg.

Voorbeelden van acute onveiligheid:

- Verwondingen door geweld die medische zorg vereisen.
- Ernstige verwondingen die vermoedelijk door geweld zijn veroorzaakt.
- Poging tot verstikking of wurging.
- Gebruik van wapens.
- Geweld tijdens de zwangerschap.
- (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksuele exploitatie van minderjarigen.
- Acute bedreigingen van zelfmoord of ernstig letsel.

STRUCTURELE ONVEILIGHEID

Wat is het?

Er is sprake van voortdurende of herhaalde onveilige situaties of geweld.

Toelichting:

Wanneer er een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is, bestaat de kans dat de onveiligheid voortduurt. Het is belangrijk te kijken naar herhaling van geweld, signalen van ouders of kinderen en andere betrokkenen.

Voorbeelden van structurele onveiligheid:

- Kinderen die opgroeien in een omgeving van ernstige verslaving, psychische problemen of verwaarlozing.
- Blijvende schade door ernstige verwaarlozing van jonge kinderen.
- Kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld of regelmatig mishandeld worden.
- Langdurige stalkings- of intimidatiedoor partnerrelaties.

DISCLOSURE (OPENBARING DOOR SLACHTOFFER)

Wat is het?

Slachtoffers die uit zichzelf hulp zoeken of zich uiten over huiselijk geweld of kindermishandeling.

Toelichting:

Als een slachtoffer, hetzij kind of volwassene, uit zichzelf een hulpverlener benadert met zorgen over mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling, betekent dit vaak dat er sprake is van een acute crisis. In dergelijke gevallen moet de hulpverlener zorgvuldig afstemmen met Veilig Thuis om verdere stappen te nemen zonder de veiligheid van het slachtoffer in gevaar te brengen.

Voorbeelden:

- Een kind of volwassene vraagt hulp over mogelijke misbruik of geweld.

Bijlage 2. Tips voor Gespreksvoering

(let op! ga nooit alleen het gesprek aan, altijd met een AF)

1. **Leg het doel uit:** Begin het gesprek door de ouder of het kind uit te leggen waarom het gesprek plaatsvindt.
2. **Feiten en waarnemingen:** Beschrijf wat je hebt opgemerkt, gebaseerd op feiten.
3. **Reageer:** Vraag de ouder of het kind om hun mening en reactie.
4. **Interpretatie:** Kom pas met een uitleg of interpretatie na de reactie van de ouder of het kind. In gevallen van (vermoedens van) seksueel misbruik of ernstig geweld, neem altijd contact op met Veilig Thuis voor het gesprek.
5. **Documenteer:** Leg het gesprek schriftelijk vast en laat het, indien mogelijk, ondertekenen door de betrokkenen.

Tijdens gesprekken is het belangrijk om ouders de gelegenheid te geven hun mening te geven. Door in gesprek te gaan over de ontwikkeling van het kind, kunnen zorgen worden verduidelijkt of bevestigd. Vraag door over hoe het kind zich thuis gedraagt, hoe de opvoeding verloopt en of de ouder zich zorgen maakt. Als een zorgplan wordt opgesteld, bespreek dit dan met de ouder en evalueer de voortgang.

Bijlage 3. Verantwoordelijkheden in het scheppen van een veilig werk- en meldklimaat

De Vineyard Gemeente Wageningen zorgt ervoor dat vrijwilligers in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen signaleren en de meldcode kunnen volgen. Hiervoor zijn de volgende stappen belangrijk:

Bestuur en leidinggevenden (VLT):

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de Vineyard Gemeente Wageningen;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan vrijwilligers binnen de gemeente, zodat zij voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de Vineyard Gemeente Wageningen;
- binnen de organisatie bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop de Vineyard Gemeente Wageningen de verantwoordelijkheid opschaaft indien de signalering en verwijzing voor een het kind stagneert;
- Is eindverantwoordelijk in de gemeente en zal, indien nodig, een melding verzorgen.

Direct leidinggevenden en het Verbindend Leiders Team (VLT):

- doorlopend aandacht hebben voor het onderwerp veiligheid;
- aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld en minimaal één die de LVAK training heeft gevolgd;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern beschikbaar zijn om de vrijwilligers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop de Vineyard Gemeente Wageningen zijn vrijwilligers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- is verantwoordelijk voor grensoverschrijdend gedrag welke niet in de huiselijke sfeer (verantwoordelijkheid AF) en ook niet vanuit het leiderschap plaats vindt (verantwoordelijkheid SEM).

Aandachtsfunctionarissen (AF):

- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;

- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de andere betrokkenen.
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin, in contact en documentatie;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;

Kinderwerker:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met de AF bij zorg over een het kind aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;

Vrijwilligers zijn niet verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen of er daadwerkelijk sprake is van mishandeling.
- Het bieden van professionele hulp aan ouders of kinderen.

Bijlage 4. Mogelijke Signaleringen van Onveiligheid

Herkennen van onveiligheid:

De volgende gedragingen kunnen tekenen zijn van mishandeling. Als een kind meerdere van deze symptomen vertoont, is er mogelijk sprake van mishandeling.

A. Lichamelijke tekenen van mishandeling:

- Verwondingen die niet passen bij de uitleg (blauwe plekken op het been met een verhaal dat je je hoofd gestoten hebt bijvoorbeeld)
- Verwondingen op plekken van het lichaam die normaal niet gewond raken door een val of een wild spel (twee blauwe ogen, tand door de lip bij de bovenlip..)
- Verwondingen die er verwaarloosd uitzien (ontstoken, geen pleister of verband erover, vies)
- Verwaarlozing, het kind groeit niet, ziet er ondervoed uit, heeft altijd honger, is altijd sloom en niet in beweging te krijgen, heeft onbehandelde ziektes.
- Wil niet anderen hem of haar zien, heeft altijd lange mouwen en lange broeken aan ook al is het warm.
- Wil niet meedoen aan spelletjes waarbij de trui uit moet (bv zwemmen).
- Veelvuldige blaasontsteking of onverklaarbare buikpijn.
- Blauwe plekken, wonden, breuken die onverklaarbaar zijn.
- Schrammen en krassen en gebruik van alcohol, sigaretten, drugs of overmatig computeren

B. Mogelijke signalen van seksueel misbruik:

- Overmatig bezig zijn met seksuele zaken of ongepast seksueel gedrag.
- Ongepast sexueel getint taalgebruik en spel.
- Een kind dat zichzelf sexueel opdringt aan een volwassene.
- Grote slaapproblemen
- Vreemde eetpatronen bijvoorbeeld anorexia, boulimia
- Pogingen om te ontsnappen/ weg te lopen, weigeren naar huis te gaan.
- Plotselinge veranderingen in gedrag bijvoorbeeld weer in bed gaan plassen nadat het kind zindelijk was.
- Steeds terugkerende blaas ontstekingen.

C. Mogelijke signalen van geestelijk misbruik:

- Veranderingen in gedrag en emotie bijvoorbeeld zeer teruggetrokken gedrag, vastklampen, agressief, depressief.
- Grote nervositeit
- Obsessies en fobieën
- Plotseling onderpresteren en gebrek aan concentratie.
- Continue aandacht zoeken door gedrag
- Vreemde manier van relatie opbouwen met een ander, abnormale relaties onderhouden met een ander

- Continue moeheid

D. Als een kind jou in vertrouwen neemt over huiselijk geweld of mishandeling:

- Luister zorgvuldig
- Luister en laat merken dat je begrijpt wat het kind zegt.
- Zeg tegen het kind dat je het aan iemand anders moet vertellen.
- Beloof geen geheimhouding.
- Dring niet aan op het geven van meer informatie, maar vertel dat het kind je mag vertellen wat hem/ haar dwars zit als hij/zij daaraan toe is.
- Zorg ervoor dat je neutraal reageert, ook al is de informatie schokkend.
- Laat het kind merken dat je hem/haar gelooft.
- Blijf kalm en kijk het kind aan tijdens het gesprek.
- Vertel het kind dat het er goed aan gedaan heeft om zijn/haar verhaal te vertellen.
- Schrijf zo snel mogelijk na het gesprek zo precies mogelijk op wat gezegd is.
- Neem contact op met de taakgroepleider / AF-er om verdere stappen te bespreken.